

Un inventari necessari

Parlem amb Ferran Riera en motiu de la sortida del llibre sobre el folk als Països Catalans

Ferran Riera | Juan Miguel Morales

El periodista Ferran Riera ha publicat el llibre *Inventari. La música folk als Països Catalans, del franquisme al Tradicionàrius* (Pagès Editors, 2019). Parlem amb ell sobre un llibre que, entre altres mèrits, documenta la feina d'un grapat de persones a qui cal agrair la continuïtat i la difusió de la música d'arrel popular.

Després d'*A la plaça fan ballades* i *El Grup de Folk*, en aquest tercer llibre continues analitzant la música popular als Països Catalans, però en un període del qual potser no s'ha parlat tant. Quina creus que és la importància d'aquests anys?

Després d'haver fet aquests dos primer treballs, vaig pensar que calia aprofundir en tota la feina desenvolupada des dels anys seixanta arreu dels Països Catalans per recuperar i divulgar la cançó, la música, els balls, els instruments i les trobades vinculades a la tradició, però partint d'una base prèvia que arrenca en els treballs de la Renaixença, passa per l'Obra del Cançonero Popular de Catalunya i, després de la sotragada Guerra Civil, a poc a poc comença de nou a aixecar el cap sota el franquisme, sense cap suport institucional.

Una de les conclusions centrals del llibre és que una colla de persones que no es coneixen entre elles i majoritàriament autodidactes són les responsables de la recuperació i la divulgació de la música tradicional arreu dels Països Catalans. Creus que se'ls ha fet justícia?

Sense cap mena de coordinació ni planificació, moltes persones de tots els territoris de parla catalana es van posar a fer recerca, a entrevistar la gent gran, a treure la pols als arxius, a

recuperar cançons i balls pràcticament perduts, a construir instruments que gairebé havien desaparegut i, més endavant, a celebrar festivals. Penseu que molt material ja havia caigut en l'oblit i molt d'altre es va salvar in extremis. Hi havia un sentiment col·lectiu, ben bé innat, que demanava fer i reivindicar aquella feina. Per això, tota aquesta gent que hi va treballar de forma altruista, molts d'ells absolutament desconeguts, hauria de ser reconeguda i homenatjada amb tota la justícia del món. Però ja se sap que, en aquest país, de la cultura popular i d'aquells que la defensen no se'n recorda ningú.

La portada és un concert d'Al Tall en els seus primers anys, en una plaça de bous. Què et diu aquesta foto, d'aquell moment i del present?

Per reflectir amb una sola imatge el que van representar aquells anys, de mitjan anys setanta a mitjan anys vuitanta del segle passat, vaig demanar a diverses persones que m'enviessin fotografies de l'època, on es pogués observar la confluència i la convivència dels músics amb el públic, i viceversa. Aquesta instantània d'**Al Tall** a la plaça de bous de València em va semblar que era la que resumia millor allò que he volgut explicar.

Tens previst fer una 'continuació' amb un altre llibre que reprengui la història a partir de la creació del Tradicionàrius?

Evidentment que sí. De fet, la idea original d'*Inventari* era arribar fins al present, però m'hauria sortit un llibre de mil pàgines o més, ja que després de realitzar unes noranta entrevistes, fins i tot en aquest volum, ja he hagut de fer una bona retallada. Llavors vaig pensar que el millor seria tallar la narració coincidint amb l'inici del festival Tradicionàrius, al gener del 1988, que va suposar la superació de l'etapa anterior i va marcar el naixement d'una nova època per a la música folk d'expressió catalana. Així, espero que, si tot va bé, puguem tirar endavant una segona part que doni cabuda a tot el que ha passat en aquest sector musical des de finals dels vuitanta fins als nostres dies.